

Američki državni sekretar Kondoliza Rajs saopštila je da su SAD priznale jednostrano proglašenu nezavisnost Kosova i da će sa Prištinom uspostaviti diplomatske odnose.

Vlada Srbije naložila je - posle te odluke - da se ambasador Srbije u Vašingtonu Ivan Vujačić hitno povuče u Beograd. Premijer Vojislav Koštunica je, obraćajući se poslanicima Narodne skupštine na vanrednom zasedanju, kazao da je to je prva hitna mera Vlade koja će važiti za sve zemlje koje priznaju jednostranu nezavisnost Kosova i Metohije.

Prvi je Kosovo priznao Avganistan, posle SAD i Albanija, a skoro priznanje najavile se i neke zemlje EU.

"SAD su danas zvanično priznale Kosovo kao suverenu i nezavisnu državu", navela je Rajsova u saopštenju, dodajući da je predsednik Džordž Buš "potvrđno odgovorio na zahtev Kosova da se uspostave diplomatski odnosi između dve zemlje".

Rajsova je istakla da će "uspostavljanje diplomatskih odnosa potvrditi specijalne prijateljske veze između naroda SAD i Kosova".

Državni sekretar SAD je u saopštenju takođe istakla prijateljstvo SAD i Srbije koji su, kako je podsetila, bili saveznici u dva svetska rata.

"Pozivamo lidere Srbije da zajedno sa SAD i našim partnerima rade na postizanju zajedničkih ciljeva kao što su zaštita prava, bezbednosti, kulture i života srpske zajednice na Kosovu" istakla je Rajsova.

U saopštenju se pozdravlja obećanje Prištine, sadržano u deklaraciji o nezavisnosti, da će primeniti paln Martija Ahtisarija, prigriliti multietničnost kao osnovni princip dobre vlade i prihvatiti period međunarodnog nadzora.

Rajsova je ujedno ponovila tezu o jedinstvenosti kosovskog slučaja, koji po mišljenju zvaničnog Vašingtona ne može biti predsedan.

Zbog "neobične kombinacije faktora, uključujući kontekst raspada bivše Jugoslavije, istorije etničkog čišćenja i zločina nad civilima i dužeg perioda uprave UN, kakva ne postoji ni na jednom drugom mestu, Kosovo je poseban slučaj i ne može se gledati kao presedan ni za jednu drugu situaciju u današnjem svetu", ocenila je Rajsova.

Međunarodna zajednica predvođena NATO-om je pre devet godina preduzela mere da okonča" brutalne napade" na kosovske Albance, a ova "blagovremena" intervencija je, okončavši nasilje, rezultirala odlukom Saveta bezbednosti UN da se suspenduje vlast Beograda na Kosovu i pokrajina stavi pod upravu UN, navela je ona.

Kosovo od tada, istakla je američki državni sekretar, "gradi svoje demokratske institucije odvojeno od Beograda" a specijalni izaslanik UN Marti Ahtisari je prošle godine izradio plan za izgradnju multieteničkog Kosova i preporučio da pokrajina posle perioda međunarodnog nadzora postane nezavisna.

„U svetlu sukoba iz 1990-ih, nezavisnost je jedina valjana opcija za unapređenje stabilnosti u regionu“, navela je Rajsova, ponovivši da SAD podržavaju Ahtisarijev plan i da će sa svojim međunarodnim partnerima raditi na njegovoj primeni.

Predsednik SAD Džordž Buš obratiće se u utorak novinarima povodom proglašenja nezavisnosti Kosova, saopštila je ranije portparolka Bele kuće Dejna Perino. „Izjava će biti o Kosovu i odnosiće se na njihovu deklaraciju o nezavisnosti“, rekla je Perino u avionu američkog predsednika kojim je on putovao iz Aruše za Dar Es Salam u Tanzaniji.

Kako se precizira, Buš će se obratiti novinarima pre odlaska iz Ruande. Američki predsednik boravi u šestodnevnoj poseti afričkim zemljama.